

PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2016)0333

Naujo energijos rinkos modelio kūrimas

2016 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujo energijos rinkos modelio kūrimo (2015/2322(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 114 ir 194 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio mėn. Paryžiaus susitarimą 21-ojoje JT bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje (COP 21),
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 15 d. Komisijos komunikatą „Energetikos veiksmų planas iki 2050 m.“ (COM(2011)0885),
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 5 d. Komisijos komunikatą „Elektros energijos vidaus rinkos kūrimas ir geriausių viešojo įsikišimo rezultatų užtikrinimas“ (C(2013)7243) ir Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Gamybos pakankamumas elektros energijos vidaus rinkoje. Viešojo įsikišimo gairės“ (SWD(2013)0438),
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 9 d. Komisijos komunikatą „2014–2020 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairės“¹,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos komunikatą „2015 m. Komisijos darbo programa. Nauja pradžia“ (COM(2014)0910),
- atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 15 d. Komisijos komunikatą „Naujų galimybių energijos vartotojams teikiančių priemonių rinkinio įgyvendinimas“ (COM(2015)0339),
- atsižvelgdamas į 2015 m. vasario 25 d. Komisijos komunikatą „Energetikos sąjungos dokumentų rinkinys. Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategija“ (COM(2015)0080),
- atsižvelgdamas į 2015 m. vasario 25 d. Komisijos komunikatą „Siekiant elektros energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo 10 proc. tikslinio rodiklio. Europos elektros energijos tinklo atitikties reikalavimams iki 2020 m. užtikrinimas“ (COM(2015)0082),

¹ OL C 200, 2014 6 28, p. 1.

- atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 15 d. Komisijos komunikatą „Pradedamos viešos konsultacijos dėl naujo energijos rinkos modelio“ (COM(2015)0340),
- atsižvelgdamas 2014 m. spalio 23–24 d. Tarybos išvadas dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 19 d. Tarybos išvadas dėl energetikos sąjungos,
- atsižvelgdamas į 2015 m. lapkričio 26 d. Tarybos išvadas dėl energetikos sąjungos valdymo sistemos,
- atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 713/2009, įsteigiantį Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą¹,
- atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003²,
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009³,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“)⁴,
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 256/2014 dėl pranešimo Komisijai apie energetikos infrastruktūros investicinius projektus Europos Sąjungoje, kuriuo pakeičiamas Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 617/2010 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 736/96⁵,
- atsižvelgdamas į 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/89/EB dėl priemonių siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą ir investicijas į infrastruktūrą⁶,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB⁷,

¹ OL L 211, 2009 8 14, p. 1.

² OL L 211, 2009 8 14, p. 15.

³ OL L 115, 2013 4 25, p. 39.

⁴ OL L 149, 2005 6 11, p. 22.

⁵ OL L 84, 2014 3 20, p. 61.

⁶ OL L 33, 2006 2 4, p. 22.

⁷ OL L 304, 2011 11 22, p. 64.

- atsižvelgdamas į trečiąjį energetikos teisės aktų rinkinį,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl Europos energijos vartotojų teisių chartijos rengimo¹,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. kovo 14 d. rezoliuciją „Energetikos veiksmų planas iki 2050 m. – energija ateičiai“²,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 4 d. rezoliuciją dėl pažangiųjų elektros energijos tinklų kūrimo pasekmių vietos ir regioniniu lygmenimis³,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. spalio 14 d. rezoliuciją „Siekiant naujo tarptautinio klimato kaitos susitarimo Paryžiuje“⁴,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančią bei vėliau panaikinančią Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB⁵,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančią Direktyvą 2003/54/EB⁶,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. rugsėjo 10 d. rezoliuciją dėl postūmio energijos vidaus rinkai⁷,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją dėl Europos energetikos sąjungos kūrimo⁸,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją „Elektros energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo 10 proc. tikslinio rodiklio siekis. Europos elektros energijos tinklo atitikties reikalavimams iki 2020 m. užtikrinimas“⁹,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A8-0214/2016),
- A. kadangi vykdant Komisijos su elektros energijos rinka susijusius planus turi būti užtikrintas realus rinkos modelio pakeitimas ir prisidedama prie tiekimo saugumo, atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir jungiamųjų dujotiekių plėtros, taip pat turi būti užtikrintas Europos energijos vidaus rinkos sukūrimas;
- B. kadangi energijos rinkų integracija, kartu su visų rinkos veikėjų, įskaitant gaminančius

¹ OL C 286 E, 2009 11 27, p. 24.

² OL C 36, 2016 1 29, p. 62.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0065.

⁴ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0359.

⁵ OL L 140, 2009 6 5, p. 16.

⁶ OL L 211, 2009 8 14, p. 55.

⁷ OL C 93, 2016 3 9, p. 8.

⁸ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0444.

⁹ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0445.

virtotojus, integracija, padės pasiekti Sutartyje numatytus saugesnės, įperkamos, efektyvios ir aplinkai nekenkiančios energijos tiekimo tikslus;

- C. kadangi, norint pasiekti klimato ir energetikos tikslus, ateityje energetikos sistema turės būti lankstesnė, o tam reikalingos investicijos į visus keturis lankstumo sprendimus – lanksčią gamybą, tinklų plėtrą, paklausos lankstumą ir kaupimo įrenginius;
- D. kadangi daugiau kaip pusė elektros energijos Europos Sąjungoje pagaminama neišskiriant šiltnamio efektą sukeliančių dujų;
- E. kadangi integruojant elektros energijos rinkas privaloma laikytis SESV 194 straipsnio, kuriame numatyta, kad Europos energetikos politika užtikrinamas energijos rinkos veikimas ir energijos tiekimo saugumas, skatinamas taupymas efektyviau vartojant energiją, atsinaujinančių energijos formų plėtojimas ir energetikos tinklų sujungimas; kadangi valstybių narių energijos rūšių derinio nustatymas ir energijos išteklių naudojimo sąlygos yra nacionalinės kompetencijos klausimai;
- F. kadangi vykdant daugiašalį bendradarbiavimą įgyta teigiama patirtis yra pavyzdys siekiant stipresnės regioninės rinkos atsakomybės (vykdant regionines saugumo užtikrinimo iniciatyvas (RSUI), pvz., CORESO ir Perdavimo sistemos operatoriaus (TSC) saugumo bendradarbiavimą, dalyvaujant penkiašaliame energetikos forume, aukšto lygio grupėje Pietų ir Vakarų Europos tinklų jungiamųjų linijų klausimais, įgyvendinant Baltijos energijos rinkos jungčių planą (BEMIP), bendrąjį daugiašalį Šiaurės šalių rezervą ir rinkų balansavimą bei Centrinės ir Rytų Europos rinkų sujungimą); kadangi jų modelis apima taisykles, kuriomis užtikrinama, kad pajėgumai būtų iš anksto pakankamai paskirstyti, kad būtų matomas poreikis investuoti į mažiau aplinką teršiančias elektrines;
- G. kadangi keliose valstybėse narėse prognozuojami nepakankami gamybos pajėgumai, dėl kurių netolimoje ateityje gali nutrūkti elektros energijos tiekimas, jei nebus sukurti būtini atsarginiai mechanizmai;
- H. kadangi nacionalinės pajėgumų rinkos apunkina elektros rinkų integravimą ir yra nesuderinamos su bendros energetikos politikos tikslais, todėl turėtų būti naudojamos tik kaip paskutinė priemonė, prieš tai apsvarsčius visus kitus variantus, įskaitant ir platesnį kaimyninių šalių tinklų sujungimą, reagavimo į paklausą priemonės ir kitas regioninės rinkos integravimo formas;
- I. kadangi Europa yra įsipareigojusi pakeisti elektros energijos rinkos modelį ir visų pirma palengvinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių integravimą, o tai reiškia naujus lankstumo poreikius ir tiekimo saugumui skirtų rinkos programų įgyvendinimą;
- J. kadangi Sutartyse apibrėžtas energetinio saugumo tikslas bus būtinas energetikos sąjungos konsolidavimui ir kadangi dėl to reikės išsaugoti ir (arba) įgyvendinti atitinkamas priemones jam užtikrinti;
- K. kadangi siekiant užtikrinti kuo didesnę viešųjų investicijų veiksmingumą, kad būtų įgyvendinti saugios, tvarios ir konkurencingos energijos rinkos įgyvendinimui būtini veiksmai, labai svarbu suderinti Europos strateginių investicijų fondą su kitais konkrečiais energetikos srities finansavimo šaltiniais, kaip antai Europos infrastruktūros tinklų priemone;
- L. kadangi glaudesnis bendradarbiavimas regioniniu lygmeniu yra būtinas ir jis turėtų

padėti sustiprinti rinkos integraciją Europos lygmeniu;

- M. kadangi dėl energijos mokesčių, didelių apmokestinimo išlaidų, savavališko kainų reguliavimo, administracinės naštos, subsidijų, tarpvalstybinio bendradarbiavimo stokos ir elektros tinklų jungčių kai kuriuose regionuose nebuvimo ir per mažai išnaudojamo paklausos valdymo užkertamas kelias gerai veikiančiai elektros energijos vidaus rinkai ir taip atitolinama visapusiška atsinaujinančiųjų energijos išteklių rinkos integracija;
 - N. kadangi visi rinkos dalyviai turėtų prisidėti prie sistemos subalansavimo, kad būtų užtikrinamas didžiausias elektros energijos tiekimo saugumas pagrįstomis kainomis visuomenei ir ekonomikos sektoriui;
 - O. kadangi, atlikus sąnaudų ir naudos analizę, tikslingai šalinant esamus trūkumus, elektros tinklų sujungimo tarp tam tikrų valstybių narių lygį vidutiniu laikotarpiu padidinus iki 15 proc. pagerėtų energijos tiekimo saugumas ir būtų panaikintos energetinės salos; pabrėžia, kad, siekiant pašalinti likusias Europos elektros energijos rinkos veikimui trukdančias kliūtis, be kiekybinio tikslo, itin svarbu užtikrinti atvirą jungiamųjų linijų prieigą ir galimybę jomis naudotis;
 - P. kadangi dėl augančios atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalies elektros energijos rūšių derinyje reikalingos stabilios lanksčių ir tvarių energijos išteklių atsargos ir lanksčios technologijos, pvz., energijos kaupimo ir paklausos valdymo;
 - Q. kadangi, siekiant padidinti energijos rinkų lankstumą ir efektyvumą, svarbiausia priemonė yra energijos kaupimas, bet kadangi vis dar nėra reglamentavimo mechanizmo, kad būtų galima pasinaudoti veiksminga kaupimo sistema;
 - R. kadangi neseniai Tarptautinė energetikos agentūra (TEA) savo tyrime „Rinkų sustiprinimas“ (angl. „*Re-Powering Markets*“) pateikė naudingų rekomendacijų¹;
 - S. kadangi tinkamo modelio ir deramai įgyvendinta Europos energijos rinka turi galimybę iš esmės sustiprinti Europos energetinį saugumą ir nepriklausomybę, visų pirma tiekėjų, nuo kurių Sąjunga yra priklausoma, atžvilgiu;
 - T. kadangi, siekiant sukurti tikrą energijos rinką, reikia skubiai panaikinti likusias ES energetines salas;
1. palankiai vertina minėtą 2015 m. liepos 15 d. Komisijos komunikatą dėl naujo energijos rinkos modelio ir sutinka su nuomone, kad pertvarkyta energijos rinka ir įgyvendinti galiojantys teisės aktai turėtų sustiprinti regioninį bendradarbiavimą visais energijos tiekimo ir paklausos aspektais, o daugiausia dėmesio turėtų būti geresnėms, decentralizuotoms ir lankstesnėms rinkoms, kad būtų galima užtikrinti tinkamai reguliuojamą, rinkai paremtą sistemą, kurią taikant būtų galima pasiekti visus ES nustatytus 2030 m. klimato kaitos ir energetikos tikslus;
 2. mano, kad novatoriški elementai, dėl kurių prireikė naujo elektros energijos rinkos modelio, yra šie:
 - padidėjusi atsinaujinančiųjų energijos išteklių, už kuriuos atlyginama pagal rinkos vertę, dalis;

¹ <http://www.iea.org/publications/freepublications/publication/REPOWERINGMARKETS.pdf>

- didesnė nacionalinių rinkų integracija plėtojant jungiamąsias linijas;
 - pažangiųjų elektros energijos tinklų ir naujų decentralizuotų gamybos technologijų, suteikiančių galimybę vartotojams aktyviau dalyvauti tiek kaip vartotojams, tiek kaip gamintojams, ir geriau valdyti paklausą, plėtojimas;
3. palankiai vertina tai, kad siekiant paversti ES atsinaujinančiųjų energijos išteklių srities lydere, yra sukurta nauja energijos sąjungos strategija, ir pažymi, kad siekiant šio tikslo reikės iš esmės pakeisti Europos elektros energijos sistemą;
 4. palankiai vertina tai, kad nauja energijos sąjungos strategija yra dar naudingesnė energijos vartotojams, siūlo jiems daug galimybių dalyvauti energijos rinkose ir užtikrina geresnę vartotojų apsaugą;
 5. ragina pakoreguoti Europos rinkų reglamentavimo sistemą, kad galėtų didėti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis ir būtų panaikintos esamos tarpvalstybinio reglamentavimo spragos; pabrėžia, kad kuriant naują elektros energijos rinkos modelį labiau decentralizuotai energetikos sistemai turi būti remiamasi rinkos principais, kad būtų skatinamos investicijos, užtikrinama MVĮ prieiga prie energijos rinkos ir sudarytos galimybės tvariam ir efektyviam elektros energijos tiekimui pasitelkus stabilią, integruotą ir pažangią energetikos sistemą; mano, kad ši sistema turėtų skatinti ir remti lanksčius energijos kaupimo sprendimus, reagavimo į paklausą technologijas, lanksčią gamybą, platesnį tinklų sujungimą ir tolesnę rinkos integraciją, nes tai padės remti ir integruoti į rinką vis didesnę dalį atsinaujinančiųjų energijos išteklių; pabrėžia, kad tiekimo saugumui ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui bus reikalingos likvidžios trumpalaikės (kitos paros ir vienos dienos) rinkos ir ilgalaikiai kainų signalai;
 6. mano, kad vienas iš svarbiausių veiksnių siekiant Europos energijos rinkos yra visiškas trečiojo energetikos teisės aktų rinkinio įgyvendinimas visose valstybėse narėse; todėl ragina Komisiją pasirūpinti, kad būtų įgyvendinta visa esama reglamentavimo sistema;
 7. ragina naujam elektros energijos rinkos modeliui taikyti holistinį ir ateitį orientuotą požiūrį, pripažįstant didėjančią vadinamųjų gaminančių vartotojų svarbą decentralizuotai gaminant elektros energiją iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių; šiomis aplinkybėmis ragina Komisiją vadovauti dalyvaujamajam procesui, kad ES lygmeniu būtų pasiektas bendras praktinis gaminančių vartotojų apibrėžties supratimas; prašo Komisijos įtraukti į persvarstytą Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą naują skyrių dėl gaminančių vartotojų, kad būtų panaikintos pagrindinės kliūtys individualiam atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimui energijos gamybai ir jos vartojimui ir paskatintos investicijos;
 8. mano, kad geriausias būdas pasiekti integruotą visos ES elektros energijos rinką – strategiškai nustatyti būtiną integracijos lygį, kurį reikėtų pasiekti, kad būtų atkurtas rinkos dalyvių pasitikėjimas ir visų pirma užtikrintas tinkamas esamų teisės aktų įgyvendinimas;
 9. ragina valstybes nares aktyviau dalyvauti kuriant lankstų ir decentralizuotą Europos elektros energijos vidaus rinkos modelį, kad būtų stiprinamas nacionalinių perėjimo prie kitų energijos išteklių strategijų koordinavimas, ir neleisti, kad ilgalaikės energijos gamybos pajėgumų rinkos ir mechanizmai trukdytų siekti SESV 114 ir 194 straipsniuose nustatytų tikslų;

10. mano, kad stipresnę Europos elektros energijos vidaus rinką galima sukurti remiantis stipresniais su kainomis susijusiais signalais didmeninėje rinkoje pasitelkiant kainas, atspindinčias tikrąjį išteklių trūkumą ir perteklių, įskaitant kainų šuolius, kurie kartu su kitomis priemonėmis atlieka signalų vaidmenį vykdant investicijas į naujus pajėgumus ir lanksčias paslaugas; primena, kad perėjimas prie pasiūlos stygių atspindinčių kainų reiškia geresnį reagavimą į paklausą ir kaupimą, taip pat veiksmingesnę rinkos stebėseną ir kontrolės priemones, kad būtų kovojama su galimu piktnaudžiavimu padėti rinkoje, visų pirma siekiant apsaugoti vartotojus; mano, kad vartotojų įtraukimas yra vienas iš svarbiausių tikslų siekiant efektyvaus energijos vartojimo, taip pat mano, kad reikėtų atlikti nuolatinį vertinimą, ar realų pasiūlos stygių atspindinčios kainos iš tikrųjų lemia pakankamas investicijas į elektros energijos gamybos pajėgumus;
11. pabrėžia, kad ES elektros energijos vidaus rinkai taip pat įtaką daro importas iš trečiųjų šalių, kuriose taikoma visiškai kitokia teisinė ir reguliavimo sistema, įskaitant branduolinės saugos ir saugumo, aplinkosaugos ir su klimato kaita susijusius reikalavimus; ragina Komisiją deramai į tai atsižvelgti rengiant naują energijos rinkos modelį, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos ES ir ne ES šalių energijos gamintojams ir kad Europos vartotojams būtų tiekama saugi, tvari ir įperkama energija;
12. mano, kad investicijoms energetikos srityje reikalinga stabili ir nuspėjama ilgalaikė sistema ir kad ES susiduria su iššūkiu įtvirtinti pasitikėjimą įvedus naujas taisykles;
13. ragina visiems pasiūlymams, dėl kurių diskutuojama, numatyti atitinkamą pereinamąjį laikotarpį ir atlikti išsamią sąnaudų ir naudos analizę;
14. pabrėžia bendros sistemos atitikties regioniniu lygmeniu analizės, kurią koordinuoja Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) ir Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-E), svarbą ir todėl ragina kaimyninių rinkų perdavimo sistemos operatorius parengti bendrą Komisijos patvirtintą metodiką; pabrėžia milžinišką stipresnio regioninio bendradarbiavimo potencialą;
15. pabrėžia koordinuoto ilgalaikio planavimo svarbą siekiant veiksmingai plėtoti energijos perdavimo infrastruktūrą ir elektros energijos rinkas Europoje; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad reikalingas tvirtesnis regionų bendradarbiavimas, ir atkreipia dėmesį į sėkmingus esamus regioninius rinkos modelius, pvz., „Nord Pool“;
16. patvirtina valstybių narių teisę nustatyti energijos išteklių naudojimo sąlygas savo nacionaliniame energijos rūšių derinyje pagal Sutarties nuostatas, kuriose teigiama, kad Europos energetikos politika turi užtikrinti energijos rinkos veikimą, energijos tiekimo saugumą, skatinti energijos vartojimo efektyvumą bei taupymą ir atsinaujinančių energijos formų plėtojimą, taip pat skatinti energetikos tinklų sujungimą; pabrėžia, kad regioninis bendradarbiavimas suteiktų galimybę sutaupyti ir būtų naudingas Europos energetikos sistemai, ir turėtų būti pagrįstas standartinė skaidria regiono sistemos metodika ilgalaikiams pakankamumo poreikiams įvertinti, taip pat susitarimu dėl veiksmų, kurių reikėtų imtis elektros energijos krizės atveju, ypač kai tokia krizė turi tarpvalstybinį poveikį; todėl šiomis aplinkybėmis ragina Komisiją pateikti persvarstytą sistemą; taip pat ragina Komisiją atsižvelgti į tai teikiant pasiūlymą dėl teisės akto;
17. primena, kad branduolinę energiją naudojančios valstybės narės turėtų tai daryti laikydamosi ES saugos standartų, vidaus energijos rinkos reglamentų ir valstybės pagalbos taisyklių;

18. pažymi, kad energijos vartojimo efektyvumas, reagavimas į paklausą, energijos kaupimo pajėgumai ir elektros tinklo plėtra, visų pirma pasitelkiant pažangiuosius tinklus, veiksmingai naudojamos elektros tinklų jungtys ir tolesnė nacionalinių tinklų plėtra ir vystymas yra itin svarbūs norint užbaigti kurti elektros energijos vidaus rinką ir didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį, ir primena principą „svarbiausia – veiksmingumas“, kurio laikantis pirmiausia turi būti vykdomos su paklausa susijusios investicijos, o ne investicijos į tinklą ir tiekimą; apgailestauja, kad elektros tinklų jungtyse valstybėse narėse ir tarp jų vis dar esama didelių spragų, tai sukelia tinklo apkrovas ir labai silpnina veiklos saugumą bei apsunkina tarpvalstybinę prekybą energija; apgailestauja dėl to, kad ribojami perdavimo pajėgumai siekiant subalansuoti nacionalinę gamybą ir kaip vidaus spragų šalinimo priemonė; ragina, kad skirtingiems regionams būtų nustatyti skirtingi elektros tinklų jungimo tikslai, atspindintys realius rinkos srautus ir nustatyti atlikus atitinkamą sąnaudų ir naudos analizę, kurie būtų pagrįsti ENTSO-E dešimties metų tinklo planu, jei laikomasi minimalių Europos Sąjungos nustatytų tikslų; mano, kad šiomis aplinkybėmis taip pat labai svarbu imtis veiksmų prieš nekoordinuotus ciklinius srautus, visų pirma Vidurio ir Rytų Europos regione; pabrėžia, kad sukurtų tarpvalstybinių pajėgumų prieinamumas yra ne mažiau svarbus, nes didėja valstybių narių pajėgumų apribojimai;
19. pažymi, kad reikėtų parengti naujus metodus trūkumams pašalinti ir tokiam pažangiajam elektros energijos paskirstymo tinklui sukurti, kuris sudarytų galimybes sklandžiai integruoti ir teikti decentralizuotų generatorių, gaminančių vartotojų ir vartotojų paslaugas;
20. pakartoja, kad remia ES regioninio sąveikumo tikslus; tačiau pripažįsta, kad neoptimalus esamos infrastruktūros panaudojimas kelia grėsmę tokių tikslų įgyvendinimui; pabrėžia, kad optimalus esamos infrastruktūros panaudojimas yra būtinas Europos energijos rinkai, todėl prašo Komisijos spręsti šį klausimą būsimame pasiūlyme dėl teisės akto;
21. ragina optimaliai įgyvendinti elektros energijos vidaus rinkos teisės aktų sistemą ir užtikrinti jos įgyvendinimą, o Komisiją ir ACER – toliau spręsti problemas didmeninėse rinkose, kai taikoma praktika neatitinka reglamento (EB) Nr. 714/2009 reikalavimų; ragina ACER sustiprinti esamų jungiamųjų linijų pajėgumo apribojimų reguliavimo priežiūrą;
22. pažymi, kad norint sukurti elektros energijos vidaus rinką ir kartu padidinti konkurenciją būtinos sąlygos yra tikslingas ir plataus užmojo tinklų atnaujinimas bei struktūrinių tinklo apkrovų šalinimas; laikosi nuomonės, kad kainų zonų konfigūravimo klausimą reikėtų aptarti dalyvaujant visiems susijusiems suinteresuotiesiems subjektams ir atsižvelgiant į ACER kompetenciją bei ENTSO-E prekybos zonų peržiūrą; pabrėžia, kad pasiūlos zonų padalijimas galėtų būti prasmingas kaip paskutinė rinkos ekonomikos priemonė, nes taip būtų matomas tikrasis elektros energijos stygius tam tikruose regionuose; mano, jog tais atvejais, kai elektros tinklai yra glaudžiai integruoti, dėl padalinimo į kainų zonas turėtų būti sprendžiama kartu su visomis susijusiomis kaimyninėmis valstybėmis, siekiant užkirsti kelią neveiksmingam tinklo naudojimui ir tarpvalstybiniam pajėgumų mažėjimui, nes tai nesuderinama su vidaus rinka;
23. supranta, kad dėl žemos energijos kainos didmeninėse rinkose ir dėl jos įtakos investicijoms, taip pat dėl poreikio kurti mechanizmus, kad gamybos pajėgumai būtų pritaikyti lankstumui, kuris reikalingas reaguojant į paklausą, kelios valstybės narės turėjo sukurti pajėgumų mechanizmus, nes nebuvo bendro europinio požiūrio, o jų

vartojimo rinka pasižymėjo specifiniais elementais;

24. skeptiškai vertina išimtinai nacionalinius ne rinka pagrįstus pajėgumų mechanizmus ir rinkas, nes jie nesuderinami su energijos vidaus rinkos principais ir dėl jų atsiranda rinkos iškreipimų, netiesioginių subsidijų brandžioms technologijoms ir didelių sąnaudų galutiniams vartotojams; todėl pabrėžia, kad bet koks pajėgumų mechanizmas ES turi būti sukurtas tarpvalstybinio bendradarbiavimo pagrindu, atlikus kruopščius jo reikalingumo tyrimus ir laikantis ES taisyklių, reglamentuojančių konkurenciją ir valstybės pagalbą; mano, kad geresnė nacionalinės energijos gamybos integracija į ES energijos sistemą ir jungiamųjų linijų sustiprinimas galėtų leisti sumažinti pajėgumų mechanizmų poreikį ir jų kainą;
25. ragina tarpvalstybinius pajėgumų mechanizmus leisti naudoti tik tada, kai, be kita ko, įgyvendinami šie kriterijai:
 - a) jų poreikis patvirtintas nuodugniais regioninės gamybos ir tiekimo padėties pakankamumo tyrimais, įskaitant jungtis, saugojimą, reagavimą į paklausą ir tarpvalstybinės gamybos išteklius, ir jie pagrįsti vienoda, standartine ir skaidria visoje ES taikoma metodika, kurią taikant nustatytas aiškūs pavojus nepertraukiamam tiekimui;
 - b) nėra kitų pigesnių ir mažiau rinkos požiūriu intervencinių alternatyvių priemonių, tokių kaip visapusiška rinkos integracija netaikant tarpvalstybinių elektros energijos prekybos apribojimų kartu su tiksliniais tinklo ir (arba) strateginiais rezervais;
 - c) jų kūrimas paremtas rinka ir yra nediskriminacinis elektros energijos kaupimo technologijų, bendro reagavimo į paklausą, stabilių atsinaujinančiosios energijos šaltinių ir įmonių dalyvavimo kitose valstybėse narėse požiūriu, kad nebūtų tarpvalstybinio kryžminio subsidijavimo ir pramonės sektoriaus ir kitų klientų diskriminavimo ir kad būtų užtikrinama, jog bus apmokami išskirtinai tiekimo saugumui būtini pajėgumai;
 - d) jų modelis apima taisykles, kuriomis užtikrinama, kad pajėgumai būtų iš anksto pakankamai paskirstyti, kad būtų matomas atitinkamas poreikis investuoti į mažiau aplinką teršiančias elektrines;
 - e) įtraukiamos tvarumo ir oro kokybės taisyklės, kad būtų atsisakyta taršiausių technologijų (šiomis aplinkybėmis būtų galima atsižvelgti į išmetamųjų teršalų normą);
26. pabrėžia, kad, be naujo energijos rinkos modelio, būsimos Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos ir Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos peržiūros yra itin svarbios iniciatyvos, atversiančios energijos kaupimo galimybes;
27. mano, kad naujų ir esamų elektros energijos kaupimo sprendimų plėtojimas bus neišvengiamas perėjimo prie naujos energetikos veiksnys ir kad naujo rinkos modelio taisyklės turėtų padėti įgyvendinti skirtingas susijusias technologijas palaikančią sistemą;
28. mano, kad energijos kaupimas yra naudingas daugeliu aspektų, pvz., sudaro galimybę reaguoti į paklausą, padeda subalansuoti elektros energijos tinklą ir suteikia priemonių kaupti perteklinę atsinaujinančiųjų energijos išteklių energiją; ragina persvarstyti esamą reglamentavimo sistemą, kad būtų paskatintas energijos kaupimo sistemų diegimas ir

kiti lankstumą užtikrinantys sprendimai, leidžiantys naudoti daugiau kintančių atsinaujinančiųjų energijos išteklių – tiek centralizuotų, tiek paskirstytų – mažesnėmis į energijos sistemą perkeliamomis ribinėmis sąnaudomis; pabrėžia, kad esamoje reglamentavimo sistemoje reikia sukurti atskirą turto kategoriją elektros energijos arba energijos kaupimo sistemoms, atsižvelgiant į dvejopą energijos kaupimo sistemų pobūdį – gamybą ir paklausą;

29. todėl ragina sukurti naują rinkos modelį, kad būtų panaikintos techninės kliūtys ir diskriminacinės tinklo kodeksų nuostatos energijos kaupimo atžvilgiu, taip pat kad būtų sąžiningai taikomi mokesčiai, vengiant dvigubų išlaidų už energijos įkrovimą ir iškrovimą, ir galiausia būtų sukurta rinka, kurioje skatinami greitai reaguojantys ir lankstūs ištekliai; mano, kad, kai bus sukurta pakankamai nebrangių kaupimo variantų (jei taip atsitiks), pagrindas pajėgumų rinkoms greitai išnyks;
30. pabrėžia, kad reikia skatinti energijos saugojimo sistemų naudojimą ir sudaryti vienodas sąlygas, kuriomis energijos saugojimas gali varžytis su kitomis lankstumo galimybėmis, pagrįstomis technologijų požiūriu neutraliu energijos rinkos kūrimu;
31. todėl ragina sukurti technologijų atžvilgiu neutralų energijos rinkos modelį, kad būtų galima pasinaudoti skirtingais atsinaujinančiais ištekliais pagrįstais energijos saugojimo sprendimais, pvz., ličio jonų baterijomis, šilumos siurbliais ar vandenilio kuro elementais, kaip galimybe papildyti atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos pajėgumus; taip pat ragina sukurti aiškiai apibrėžtus mechanizmus, kad būtų pasinaudota pertekline produkcija ir apribojimais;
32. ragina Komisiją išaiškinti kaupimo padėtį skirtinguose elektros grandinės etapuose ir leisti perdavimo ir paskirstymo operatoriams investuoti į energijos kaupimo paslaugas ir jas naudoti tinklų balansavimo ir kitų papildomų paslaugų reikmėms;
33. atkreipia dėmesį į didėjančią energijos ir papildomų paslaugų įvairovę, kurią ateityje galėtų užtikrinti energijos kaupimas; todėl ragina apibrėžti elektros kaupimą taip, kad būtų atsižvelgta į jo dvejopą pobūdį (elektros energijos suvartojimą ir tiekimą), ir pašalinti su reguliavimu susijusias kliūtis elektros kaupimui;
34. ragina persvarstyti esamą reglamentavimo sistemą, siekiant skatinti naudoti energijos kaupimo sistemas ir kitas lankstumo galimybes, kad į energijos sistemą centralizuotai arba decentralizuotai nedidelėmis ribinėmis sąnaudomis būtų tiekiamas daugiau kintančių atsinaujinančiųjų išteklių energijos;
35. ragina į reglamentavimo sistemą įtraukti elektros sistemoje naudojamų energijos kaupimo įrenginių apibrėžtį;
36. ragina esamoje reglamentavimo sistemoje, greta elektros gamybos, tinklo eksploatavimo ir vartojimo, nustatyti naują elektros energijos kaupimo sistemų kategoriją;
37. pabrėžia, kad dujų jungtys ir nacionalinių neatidėliotinių priemonių koordinavimas grindžiami metodais, kuriais vadovaudamosi valstybės narės gali bendradarbiauti didelių dujų tiekimo sutrikimų atveju;
38. pažymi, kad tarpvalstybinė konkurencija gali būti naudinga vartotojams, nes keleto energijos tiekėjų veikimas decentralizuotoje rinkoje gali paskatinti naujų pažangių energijos paslaugų įmonių atsiradimą;

39. ragina toliau plėtoti išskirtinai energijos rinką sąžiningai paskirstant sąnaudas ir naudą visiems energijos vartotojams ir gamintojams, kuri būtų pagrįsta nuosekliai taikomais galiojančiais teisės aktais, tiksliniu energijos perdavimo ir skirstymo infrastruktūros gerinimu, glaudesniu regionų bendradarbiavimu, geriau sujungtais tinklais, energijos vartojimo efektyvumu, reagavimo į paklausą schemomis ir kaupimu, taip pat gebančią teikti tinkamus ilgalaikius signalus, kad būtų užtikrinta saugi elektros sistemos priežiūra ir atsinaujinančiųjų šaltinių plėtra, kartu atsižvelgiant į specifines nuo nacionalinės elektros sistemos atskirtų regionų elektros rinkos ypatybes ir taip skatinant energijos tiekimo įvairinimą bei didesnę konkurenciją, siekiant padidinti energijos tiekimo saugumą;
40. pabrėžia, kad efektyvus energijos vartojimas yra pagrindinis energijos sąjungos strategijos principas, nes tai – veiksmingas teršalų išmetimo mažinimo, vartotojų lėšų taupymo ir ES priklausomybės nuo iškastinio kuro importo mažinimo būdas;
41. pripažįsta, kad šiuo metu labai svarbus energetinis lankstumas ir pajėgumas, ir juos reikėtų tinkamai įvertinti perspektyviame rinkos modelyje, nes jie yra vienas kitą papildantys elementai;
42. pabrėžia, kad Europos elektros energijos rinka turi būti grindžiama rinkos poreikiais; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad dinamiškas kainų sudarymas atlieka įspėjimo ir orientavimo funkcijas ir gali neabejotinai tapti svarbiu veiksmu užtikrinant veiksmingumą, o kartu ir gerai veikiančią elektros energijos rinką;
43. pabrėžia, kad pagal laiko intervalus kintamos elektros energijos kainos gali paskatinti paklausos lankstumą, o jis gali padėti pasiekti paklausos ir pasiūlos pusiausvyrą ir išlyginti kintančiųjų atsinaujinančiųjų išteklių gamybos modelius; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, jog svarbu, kad elektros energijos kainos atspindėtų realias išlaidas elektros energijai;
44. pabrėžia, kad gamintojai ir investuotojai, tikėdamiesi ateityje sulaukti kainų šuolių, gali būti paskatinti investuoti į lanksčius sprendimus, kaip antai energijos kaupimą, veiksmingą energijos vartojimą, pasiūlos valdymą, atsinaujinančiųjų išteklių gamybos pajėgumus, itin veiksmingas modernias dujomis kūrenamas elektrines ir hidroakumuliacines elektrines; ragina, net esant dideliems kainų šuoliams, susilaikyti nuo kišimosi į didmeninę rinką; ragina vykdant bet kokią planuotą laipsnišką reguliuojamų vartotojų kainų, kurios mažesnės už gamybos sąnaudas, panaikinimą atsižvelgti į pažeidžiamų vartotojų, kuriems gresia energijos nepriteklis, poreikius;
45. pabrėžia, kad būtina visapusiška atsinaujinančiųjų energijos išteklių integracija į elektros tinklą; ragina dėti daugiau pastangų skatinant ir didinant dalyvavimą derinant paslaugas, ir mano, kad sutrumpinus prekybos pabaigos laiką, suderinus prekybos intervalus su atsiskaitymo už disbalansą laikotarpiu ir suteikus galimybę pateikti bendrus gamintojų, esančių skirtingose valstybėse narėse, pasiūlymus, būtų gerokai lengviau siekti šio tikslo;
46. ragina užbaigti vidaus rinkos integraciją ir suderinimo bei rezervo paslaugas, skatinant likvidumą ir tarpvalstybinę prekybą visais prekybos laikotarpiais; ragina sparčiau siekti plataus užmojo tikslinio modelio tikslų, susijusių su einamosios paros ir balansavimo rinkomis, pradedant prekybos pabaigos laiko suderinimu ir energijos produktų pusiausvyros užtikrinimu;

47. ragina Komisiją teikti pasiūlymus, kuriais būtų leidžiama taikyti priemones, siekiant sumažinti įplaukų riziką nuo 20 iki 30 m., kad investicijos į naują mažo anglies dioksido kiekio energijos gamybą būtų iš tiesų grindžiamos rinkos poreikiais, pvz., bendromis investicijomis, kurių riziką pagal sutartį pasidalytų stambūs vartotojai ir elektros energijos gamintojai, arba ilgalaikių sutarčių rinka, pagrįsta vidutinių išlaidų apmokestinimu;
48. mano, kad elektros energijos tiekimo ir pagalbinių paslaugų sutartys turėtų būti skiriamos pagal rinkos ekonomikos principą; mano, kad toks atviras konkursas, nesvarbu, nacionalinis ar tarpvalstybinis, turi būti neutralus technologijų požiūriu ir jame turi galėti dalyvauti energijos kaupimo įrenginių operatoriai;
49. palankiai vertina tai, kad ES didėja atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis; pabrėžia, kaip svarbu nustatyti stabilias, ekonomiškai efektyvias atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo paramos už ilgalaikes investicijas sistemas, kurios išliktų aktualios ir trumpuoju laikotarpiu būtų lengvai pritaikomos, taip pat atitiktų nacionalinius poreikius ir aplinkybes, kad būtų galima palaipsniui panaikinti subsidijas brandžioms atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijoms; palankiai vertina tai, kad nemažai atsinaujinančiosios energijos technologijų išlaidų požiūriu netrukus galės konkuruoti su tradicinėmis gamybos formomis; pažymi, jog reikia dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad paramos programos būtų tinkamai parengtos, o energijai imliems pramonės sektoriams, kuriems gresia anglies dioksido nutekėjimas, daromas poveikis būtų kuo mažesnis;
50. pabrėžia skaitmeninių technologijų svarbą siunčiant informaciją apie kainas, nes tai suteikia galimybę reaguoti į paklausą paversti lankstumo šaltiniu; todėl ragina parengti plataus užmojo energijos sektoriaus skaitmeninimo strategiją, apimančią, be kita ko, pažangiųjų tinklų ir pažangiųjų skaitiklių naudojimą ir mobiliųjų programų, interneto platformų ir duomenų centrų kūrimą;
51. pažymi, kad, remdamosi 2020 m. strategija, valstybės narės, nepriklausomai nuo padėties rinkoje, privalo laikytis konkrečių kiekybinių tikslų, kokią visos sunaudojamos energijos dalį turi sudaryti atsinaujinančiųjų išteklių energija, ir todėl pabrėžia atsinaujinančiųjų išteklių energijos skatinimo svarbą pasitelkiant konkurencijos ir išlaidų veiksmingumu paremtą politiką, tačiau kartu pripažįsta, kad yra daugybė skirtingų atsinaujinančiosios energijos technologijų, kurios pasiekusios skirtingus išsivystymo lygius ir pasižymi skirtingomis savybėmis, todėl joms negalima taikyti vieno visiems tinkančio modelio; šiomis aplinkybėmis primena svarbų ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ETS) vaidmenį ir mano, kad investicijų skatinimas labiau atitinka rinkos sąlygas nei fiksuoti supirkimo tarifai ir bendrasis lengvatinis vertinimas;
52. primygtinai pabrėžia, kad, didėjant atsinaujinančiųjų išteklių energijos techninėms galimybėms ir jų naudojimui, subsidijavimo taisyklės, pvz., supirkimo priemokos, turi būti labiau pritaikytos prie rinkos sąlygų, kad elektros energijos vartotojų išlaidos nebūtų per didelės;
53. įspėja dėl energijos tiekimo tikslų painiojimo su klimato politikos tikslais; ragina nuosekliai stiprinti ATLPS ir pertvarkyti rinką, kad ji taptų lankstesnė ir kad ateityje anglies dioksido ir degalų kainos galėtų aktyviau skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą;

54. primena, jog 2014 m. valstybės pagalbos gairėse reikalaujama, kad nuo 2016 m. atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamintojai prisiimtų pusiausvyros užtikrinimo atsakomybę, kuri apibrėžiama kaip gamintojų pareiga kompensuoti trumpalaikius nukrypimus nuo ankstesnių tiekimo įsipareigojimų tais atvejais, kai egzistuoja likvidi vienos dienos rinka; pabrėžia, kad nukrypų nuo operatoriaus paskelbto plano turi būti nustatoma atitinkama kompensacinė energijos kaina; primena galiojančias Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos nuostatas, atsinaujinančiųjų išteklių energijai suteikiančias prioritetinę prieigą ir paskirstymą; kai pradės veikti performuota elektros energijos rinka, ragina įvertinti ir persvarstyti šias nuostatas, nes tai užtikrintų vienodas sąlygas ir būtų geriau atsižvelgiama į atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos ypatumus;
55. turėdamas omenyje subsidiarumo principą ragina valstybes nares, pradedant regioniniu lygmeniu, derinti veiksmus dėl tolesnio atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtojimo, siekiant sustiprinti energijos rinkos ekonominį efektyvumą, kad būtų pasiekti bendri Europos tikslai ir sustiprintas tinklo stabilumas; mano, kad jokia valstybė narė, plačiau nepasitarusi ir nebendradarbiaudama regioniniu ar ES lygmeniu, neturėtų priimti sprendimų, kurie galėtų daryti didelę įtaką kaimyninėms valstybėms; primena, kad daugeliu atvejų atsinaujinantieji energijos ištekliai yra tvirtai susiję su vietove; ragina Komisiją siekti, kad būtų sukurta vienesnė Europos atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo skatinimo sistema;
56. rekomenduoja valstybėms narėms svarstyti galimybę priimti reglamentavimo sistemą, kuria galutiniai vartotojai būtų skatinami užsiimti savarankiška gamyba ir vietiniu energijos saugojimu;
57. yra įsitikinęs, kad ne tik atsinaujinantieji energijos ištekliai, bet ir visi kiti saugūs ir tvarūs energijos ištekliai, kurie padeda siekti tikslo palaiptiesniui mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, laikantis neseniai sudaryto COP21 visuotinio susitarimo, ir toliau bus svarbūs gaminant elektros energiją;
58. pažymi, kad, nustatant koncesijos režimą, skirtą hidroelektrinių išteklių naudojimui ir sektoriaus atvėrimui konkurencijai, svarbus koordinavimas ES lygmeniu, kad būtų išvengta rinkų iškraipymų ir skatinamas veiksmingas išteklių naudojimas;
59. pažymi, kad elektros energijos rinkos pertvarka pateisins vartotojų lūkesčius teikdama realią naudą, atsirandančią naudojant naujas technologijas, ypač susijusias su mažo anglies dioksido kiekio teršalus išmetančia atsinaujinančiąja energija, dėl kurios valstybės narės tampa tarpusavyje priklausomos energetinio saugumo srityje;
60. pabrėžia, kad kol nėra visapusiškai sujungtos elektros tinklo sistemos su atitinkamomis kaupimo galimybėmis, įprastas bazinės apkrovos generavimas tebėra būtina tiekimo saugumo užtikrinimo sąlyga;
61. pabrėžia, kad reikėtų labiau atsižvelgti į skirstomųjų tinklų operatorių vietas ir regioninę atsakomybę už energetikos sąjungą, atsižvelgiant į tai, kad energijos sektorius tampa vis labiau decentralizuotas, 90 proc. atsinaujinančiųjų energijos išteklių yra sujungti su skirstomuoju tinklu, o skirstomųjų tinklų operatoriai (STO) yra įsitvirtinę vietos lygmeniu; primena, jog visoms valstybėms narėms svarbu įgyvendinti trečiojo energetikos dokumentų rinkinio reikalavimus, susijusius su perdavimo ir skirstomųjų tinklų atskyrimu, ypač atsižvelgiant į didesnę STO vaidmenį, duomenų prieinamumo ir valdymo srityje; pabrėžia, kad reikėtų labiau atsižvelgti į PSO ir STO sąsają: mano, kad

tinkamų verslo modelių įgyvendinimas, specialiai pritaikyta infrastruktūra ir suderinta parama galėtų paskatinti veiksmingą reagavimą į paklausą kiekvienoje valstybėje narėje ir tarp valstybių;

62. primygtinai ragina valstybes nares nustatyti teisinius ir administracinius mechanizmus, būtinus siekiant paskatinti vietos bendruomenių dalyvavimą gaminant elektros energiją suteikiant jiems galimybių tapti suinteresuotaisiais subjektais įgyvendinant nedidelio masto atsinaujinančiosios elektros energijos gamybos projektus;
63. pabrėžia, kad atsinaujinančiųjų išteklių energija dažniausiai tiekama į skirstomuosius tinklus, netoli vartojimo tinklo, todėl ragina STO atlikti svarbesnę pagalbinę vaidmenį ir labiau įsitraukti į Europos reglamentavimo sistemos modelio kūrimą ir reguliavimo institucijų veiklą, susijusią su gairių juos dominančiais klausimais (pvz., reagavimo į paklausą valdymu, lankstumu ir kaupimu, taip pat glaudesniu STO ir PSO bendradarbiavimu) rengimu;
64. ragina skatinti būtinas investicijas į pažangiųjų tinklų technologijas ir skirstomuosius tinklus, kad būtų geriau integruotas didesnis atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekis ir geriau pasirengta skaitmeninimui; atsižvelgdamas į tai mano, kad STO turi būti skiriamas svarbesnis vaidmuo duomenų rinkimo ir platinimo srityje ir kad duomenų apsauga turi būti užtikrinta visais atvejais, pasinaudojant valstybių, kuriose visur įdiegti pažangieji skaitikliai, patirtimi;
65. pabrėžia regioninio požiūrio svarbą kuriant trūkstamą elektros infrastruktūrą, kuri būtina tvariam elektros energijos tiekimo saugumui užtikrinti, siekiant panaikinti (energijos) tinklo apkrovą ir baigti kurti energijos vidaus rinką;
66. laikosi nuomonės, kad STO yra neutralūs rinkos tarpininkai, iš įvairių šaltinių gaunantys duomenis, kuriuos jie, vartotojui sutikus, nediskriminuodami gali teikti įgaliotoms trečiosioms šalims, kartu užtikrindami, kad vartotojai ir toliau galėtų kontroliuoti savo duomenis; mano, kad STO skatina rinkos vystymąsi ir atlieka vis svarbesnę aktyvių sistemos valdytojų, technologijų įsisavintojų, duomenų valdytojų ir inovatorių vaidmenį; mano, jog reikia nustatyti aiškias taisykles siekiant užtikrinti, kad STO galėtų veikti kaip neutralūs rinkos tarpininkai; pažymi, kad STO, kaip ir kiti rinkos dalyviai, gali remti vietos valdžios institucijas teikdami joms duomenis, kuriais remdamosi jos savo teritorijoje galėtų pereiti prie naujos energetikos;
67. pabrėžia būtinybę visais sprendimų priėmimo lygmenimis spartinti energetikos infrastruktūros projektų leidimų suteikimo procesą;
68. mano, kad reikia stiprinti bendradarbiavimą regionuose ir tarp jų vadovaujant Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (ACER) ir bendradarbiaujant su ENTSO-E, visų pirma tarpvalstybinio poveikio vertinimo klausimu, tačiau valstybėms narėms paliekant atsakomybę užtikrinti energijos tiekimo saugumą; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti energijos tiekimo saugumą svarbiausi veiksniai yra tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir jungiamosios linijos;
69. palankiai vertina ACER veiklą ir ragina šiai agentūrai skirti pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad ji galėtų vykdyti savo dabartines ir būsimas užduotis ir pareigas ir strategiškai planuoti savo veiklą patikimu vidutinės trukmės laikotarpiu;
70. pažymi, kokia svarbi veiksminga, nešališka ir nuolatinė Europos energijos rinkų

priežiūra, užtikrinant tikros energijos vidaus rinkos, kuriai būdinga laisva konkurencija, tinkami kainų signalai ir tiekimo saugumas, veikimą; atsižvelgdamas į tai pabrėžia ACER svarbą ir tikisi, kad Komisija išreikš poziciją dėl naujų ir didesnių ACER įgaliojimų sprendžiant tarpvalstybinius klausimus;

71. ragina ACER remti ir derinti pastangas siekiant didinti regioninį bendradarbiavimą, susijusį su sistemos saugumu ir tinkamumu; laikosi nuomonės, kad įgaliojimų sprendžiant su energijos tiekimo saugumu susijusius klausimus perdavimas viršvalstybinio lygmens institucijoms turėtų būti vykdomas tik tada, jeigu tai duotų akivaizdžios naudos visai elektros sistemai ir jei numatyta pakankama atskaitomybė;
72. ragina suteikti ACER įgaliojimus priimti sprendimus aktyvesnio regioninio bendradarbiavimo sprendžiant tarpvalstybinius ir tarpregioninius klausimus koordinavimo srityje, visų pirma vykdant regionines saugumo užtikrinimo iniciatyvas (RSUI) ir optimizuojant energijos išteklių valdymą, kad vykdant tokį koordinavimą būtų paisoma šalių ypatumų, jis būtų paremtas sąnaudomis, būtų taikomi rinkos kriterijai ir rengiamos tinkamos veiksmingos energijos rinkos stebėsenos priemonės siekiant sukurti energetikos sąjungą, tačiau kad tam nereikėtų steigti naujos milžiniškos institucijos;
73. pažymi, kad Komisijos pasiūlymai dėl naujo energijos rinkos modelio apsiriboja energetikos sektoriumi; ragina Komisiją išnagrinėti galimybę persvarstyti gamtinių dujų rinkos modelį, kad būtų išspręstos dujų sektoriaus problemos (pvz., kintanti ES dujų paklausa, turto nuvertėjimas, kainų nustatymo sistemos, tolesnė rinkos integracija, ACER ir Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo (ENTSO-G) vaidmenys);
74. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.